

Universitätsbibliothek Wuppertal

Appianu Alexandreōs Rhōmaika

Continens bellorum civilium libros V. Historiae Celticae ac Illyricae
fragmenta, & excerpta quaedam de legationibus

Appianus

Amstelodami, 1670

Excerpta

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1215](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1215)

EX APPIANI
HISTORIARUM
LIBRO I.

Qui inscribitur, De Regibus
Populi Rom.

EXCERPTA.

CVM Tarquinius Sabi-
nos aduersus popu-
lum Rom. concita-
ret, Claudius Regil-
lo Sabinorum oppido oriundus,
gentem in officio continuit, &
quo minus foederis leges viola-
rent, obstitit. Cujus rei causa
postmodum in iudicium voca-
tus, Romam transfugit cum cog-
natis & amicis ac clientibus cir-
citer quinquies mille. His omni-
bus locus ad habitandum in ur-
be, & ager, & civitatis jus à Ro-
manis datum: Claudius ipse qui
aduersus Sabinos egregiam operam navaverat, inter patres lectus,
ac Tribus ex ejus nomine Claudia appellata est.

EX LIBRO II.

Qui inscribitur *Italicus*.

Captis Veis cum quaedam
portenta à Diis ostenderentur, | Οτι σημείων ημερών εν δις
ἀνδρῶν μετ' τῷ Βισυντίας ἀλαζον, |
οι μνη-

Κλαύδιος δὲ ἀπὸ Σαβίνου ἐξ Ρηγίλλου πόλεως] Sic emendavi, cum in
exemplari scriptum esset Ημερών Auctorem autem emendationis habui
Dionysium Halicarn. lib. v. & Suetonium in Tiberio cujus hæc sunt verba
Patricia gens Claudia orta est ex Regillis oppido Sabinorum.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΑΠΠΙΑΝΟΥ,

Τῆς ἐπιγραφῆς βασι-
λικῆς,

ΕΚΛΟΓΑΙ.

ΤΙ Ταρκύνιος Σαβί-
νους καὶ Ρωμαίων ἠεί-
θε. Κλαύδιος δὲ ἀ-
πὸ Σαβίνου ἐξ Ρηγί-
λλου πόλεως διωκτὸς ἐπὶ τοῖς
Σαβίνοις παραισώδης. ἕως κελύ-
βου ἐπὶ τῆδὲ ἐφυγὼ ἐς Ρώμην
μετ' συγγενῶν, καὶ φίλων, καὶ δού-
λων πεντακισχίλιων. οἱς παῖσι Ρω-
μαῖοι χάριν ἐς οἰκίας ἔδωσαν, καὶ
γῆν ἐς χειρῶν, ἔσποδὸν ἔδω-
κε. ἦ δὲ Κλαύδιον καὶ ἐς τὸ βασι-
λευγεῖν κατέλεξαν ἀποδιδυμῶμον ἔ-
ργα λαμπρὰ καὶ τῷ Σαβίνοι. ἔφυ-
λῶ ἐπὶ τὸν μὲν αὐτὸν κρητέρας.

οὐ μόνον ἔλεγον ἐκληφθῆναι πνο
 αὐτῶν ἐσοῦσαν. Ἐὸ Κάμιλλο ἀν-
 λώγειν ὅτι τὴν δεκάτην τῆς λείας
 ἐκλάδοιτο τῆ θεῶ τῶ χρησίου π
 ερὶ τὸ λιμένας ἐξελιάσθ. ἢ ἢ οὐδὲ βε-
 λή τῆς λαβάντας ὁπῶν ἐν τῶ Βιέν-
 τῆς, ἐπέλοισεν δόξατιμῆσάσθ κριθ'
 αὐτῆς, Ἐ σὺ ὄρα τὸ δέκατον εἰς-
 εἰργκεῖν. ὑπὸ ἧ ἐσοῦσας ὅση ἄ-
 κησει Ἐ τῶ γῆς ἄδη πεπερμένης ὡς
 λαφύρι τὸ δέκατον ἀναθέναι. κρη-
 τῆρ τε δὲ τῶ τῶνδὲ τῶ χρησίου τῶν ἐν
 Δελφοῖς ἐκείτο χρεῖσθ ἐπὶ χαλκῆς
 βάσις ἐν τῶ Ρωμίων Ἐ Μασσα-
 λιανῶν ἠσπαυρῶ, μίχρη τῶ ἢ χρε-
 σὸν Ὀνομαρχῶ ἐν τῶ Φωκικῶ πολ-
 λίμῶ κρητῶνδισε, κρητῶ δὲ ἢ βῶ-
 σι. αὐτὸν ἧ Κάμιλλον ἐν τῶ δή-
 μῶ πρὶ ἐδίωκεν, ὡς αἴτιον μερονότα
 τῆ παλῆ φροσῶτων Ἐ τρωτῶν χα-

consulti haruspices, piaculum
 commissum esse responderunt;
 & Camillus ad senatum retulit,
 decimam prædæ Apollini, qui
 de lacu Albano emittendo ora-
 culum reddidisset, eximere se
 oblitum esse. Igitur Senatus de-
 crevit, ut quicumque ex Veien-
 tana præda aliquid accepisset, si-
 bimet ipse bona fide æstimaret,
 ac decimæ pretium partis in pu-
 blicum deferret. Quin & ob re-
 ligionem æstimata urbe & agro
 quasi & is prædæ nomine conti-
 neretur, decimam Apollini mit-
 tendam esse censuit. Ex ea pecu-
 nia confatus crater aureus Del-
 phos missus, qui super ænea ba-
 se in Romanorum ac Massilien-
 sium thesauro stetit, donec O-
 nomarchus Phocici belli tempo-

ribus aurum conflavit, ceterum
 basis etiamnum superest. Por-
 rô Camillum haud multò post
 quidam ad populum accusavit,
 quasi auctorem piaculorum ac portentorum omnium quæ à
 Diis

Κρητῆρ τε δὲ τῶ δὲ τῶ χρησίου τῶν ἐν Δελφοῖς ἐκείτο χρεῖσθ ἐπὶ χαλκῆς
 βάσις ἐν τῶ Ρωμίων κρητῶ Μασσαλιανῶν ἠσπαυρῶ] In templo Apollinis Delphi-
 cæ multæ erant ædiculæ similes earum, quas vulgo Cappellas dicimus,
 in quibus singulæ civitates sua separatim donaria collocabant. Hos ἠσπαυρῶς
 Græci vocant. sic ἠσπαυρῶς Κορινθίων Delphis fuisse memoratur ab Hero-
 doto lib. 1. & Atheniensium, Lacedæmoniorum, aliorumque thesauri re-
 cententur à Pausania in Phocicis. De his thesauris fortè loquitur Varro lib 6.
 de lingua Lat. cum ait. Delphis in ade foramen ad latus est quoddam thesauri
 specie quod Græci ὀμφαλὸν dixerunt. Similiter & Olympiæ in Elide thesauri
 fuerunt variarum civitatum, ut Sicyoniorum, Syracusanorum, Metapontino-
 rum, teste Pausania in lib 2. Eliac. qui hos thesauros οἰκοδομητῶς fuisse di-
 cit. Polemo autem in Hællidico hos thesauros ναοὺς, seu ædiculas vocavit.
 sic enim ait thesauri Athenæo lib xi. Πολέμων οὖν ἀπεὶ τῶ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγων
 Μεταποντιῶν ναοῦ γράζει ταῦτα. ναὸς Μεταποντιῶν ἐν τῶ φιάλα ἀργυρεῖ ραβ.
 οἰκοδομῶ ἀργυρεῖ δύο δροδυσεινίου ἀργυροῦν, φιάλα γρηῖς ὀπίχουσι. ναὸς Βο-
 ζαντιῶν ἐν τῶ Τρίτων Κυπεριεῶσι ἔχων κρητῶν ἀργυροῦν. Et in exemplari
 nostro scribitur rectè Μασσαλιανῶν. neque aliter Athenæus lib xi. ubi de
 phialis desierit. ἐπὶ τῶν κρητῶν ἰὺν οὗτος Μασσαλιανῶν. quod per ὀμφαλὸν fieri
 scribit Stephanus in αἰγῆν. ubi de terminatione in ἠπῆς desierit. τὸ ἧ Βαρ-
 γυλιανῶν κρητῶ Μασσαλιανῶν τῶ τρωτῶν.

Diis iactantia essent. At populus jampridem ei viro infensus, ducentis millibus nummum illum damnavit, nulla miseratione vel ob id tactus quod paulò ante iudicium orbatus filio erat. ac pecuniam quidem qua erat damnatus, amici contulerunt, ne corpus contumeliâ afficeretur. Ceterum indignatus Camillus, Ardeam in exilium abiit, precatus ab Diis immortalibus idem quod Achilles olim precatus dicitur, ut desiderium sui aliquando civitati injicerent; quod quidem non multò post consecutus est. Cum enim Galli urbem occupassent, populus Rom. ad Camillum confugit, eumque rursus Dictatorem creavit, ut in libro de Gallicis bellis narravimus.

M. Manlius, stirpis patriciæ, cum urbem à Gallis servasset, magnis honoribus affectus fuerat. Idem postea cum senem, qui multa stipendia fecerat, iudicatum pecuniæ duci à creditore vidisset, agnitum numerata creditori pecunia statim liberavit. Cujus rei causâ cum ab omnibus celebraretur, universis debitoribus

λεπῶν. ἐξ ὁ δὴμος ἐκ πολλοῦ τῆ ἀνδροῦ ἀποσπασθῆναι, ἐζημίωσεν πεντήκοντα μυριάσι, ὅτι ἐπιπλοῦσθεῖς, ἐστὶ ὅτι πᾶσι τῆ δικῆς αὐτοῦ πᾶσι ἐπέθηκεν. τὰ μὲν οὐκ ἐζημίωσεν οἱ φίλοι σωεῖσθαι, ἵνα μὴ ὑβριστεῖν τὸ σῆμα τοῦ Καμίλλου. αὐτὸς δὲ βαρυθυμῶν ἐς τὴν Ἀρδεάτων πόλιν μετακίησεν, ἐζημίωσεν τὴν Ἀρχίλειον ἐυχλῶν, ἐπιποθήσας Ῥωμαίους Καμίλλου ἐν κληροῦ. ἐξ ἀπώστησεν αὐτῷ ἐξ ὁδοῦ ἐπὶ πολὺ ὕστερον. Κελτῶν γὰρ τὴν πόλιν κηρύττασαν, ὁ δὴμος ἐπὶ Καμίλλου κατέφυγε, ἐκ Δικτύου αὐτοῦ ἐλάστο, ὡς ἐν ταῖς Κελτικαῖς πράξεσι συγγράμματα.

Ὅτι Μάρκου Μακίου ἐπιπέσης Κελτῶν ἐπιδόσαν τῆ Ῥώμῃ, ζῶντι ἀπέσωσεν, καὶ τιμῶν μεγίστων ἐξιώθη. ὕστερον γὰρ πρεσβυτέρῳ πολεμικῷ ἐστρατεύον ἀγόμενον ἐς δουλείαν ὑπὸ τῶν Δαναῶν γενεῖσας, ἀπέδωκε τὸ χρεῖον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐξ ἐπὶ τούτῳ ἐυφημοῦνται, πᾶσι ἡφίει τοῖς ἐαυτῶν χρεῖσιν πᾶσι.

Καὶ ὁ δὴμος ἐκ πολλοῦ τῆ ἀνδροῦ ἀποσπασθῆναι, ἐζημίωσεν πενήκοντα μυριάσι] Aliter Plutarchus in Camillo. ait enim, ὅφρα τὴν δικὴν ἐρήμην τιμῆμα μυσίων καὶ πεντακηνῶν ἀσπερίων ἔχουσαν. ὁ γίνεται πρὸς ἀρχαίῳ λόγον γίλιαυ δεαχμαὶ καὶ πεντακόσια. Cum Plutarcho consentit Livius lib. 5.

Εὐζήμενος τῆ Ἀρχίλειον ἐυχλῶν] Eadem sententia utitur Plutarchus. ἐπὶ τῷ ὄντι ὅτι ὡς περὶ ὁ Ἀρχίλλης ἀρῆς θείου ὅτι τῷ πολέτῳ καὶ μετασῆς, &c. Vota autem intelligit quæ Achilles facit apud Homerum *Il. 2.* matrem orans ut à Jove contendat, ut Trojanis auxiliari tantisper velit, & Græcos in fugam vertere, quo Græci & ipse Agamemnon præsentiam suam desiderarent. At quanto modestius Aristides Atheniensis, qui cum in exilium decennale suffragiis testatur missus esset. Deos immortales abiens precatus est, ne unquam in illud tempus incidere cives sui quo Aristidem desideratum essent. τῆ ἢ πόλεως ἀπαλατθῆναι, inquit Plutarchus, ἤθετο τὴν ἐπιπέσην ἐυχλῶν τοῦ Ἀρχιμεί. μηδὲνα κληρῶν Ἀθινάϊους καταλαβεῖν, ὅς ἀναγκασθῆ τῶν Ἀρσείδου μηδὲν.

ἀφλήμαται. ἄσπιδαν δὲ τῆ δόξῃ καὶ
 ὑπὲρ ἄλλων ἀπέδιδου. καὶ ταῖς δη-
 μοκρασίαις ἐπαγορεύου. ἐξέβλασεν
 ἡδὲ χρεῶν δόκησις κινῆσι. ἢ τὸν
 ἄλλου ἡξίου ταῖς δανείσαισι δόδο-
 ναί τῶν γῆνις ἐπέτο δόδο δόδομον ἐτι
 ἔσαν ἀνέμετον.

Λ Ο Γ Ο Σ γ'.

Ὅτι οἱ Ρωμαῖον στρατηγὸν Κορ-
 νήλιον καὶ Κορβίνον, καὶ Δέκιον
 δημοτῆς Σαυίτας νικησάντες, ὑπὸ
 ἡλίππον Καμπανίους φύλακας ἄσπιδας
 τὰς Σαυίτων ἐπιδοχίαις. οἱ δὲ φύ-
 λακες αἰδοί Καμπανίους ἀσπιδάται-
 τας ἔ πολυτελείαι ἐσιν κρινανού-
 πης ἐφείρητο τὰς γνώμας, καὶ ἐ-
 φθόου ἂν ἔχουσιν ἀραδίαν, αὐτοὶ
 πενομήτοι καὶ τὰ χρεῖα δεδιότες τὰ ἐν
 Ρώμῃ. τέλος δὲ ἐπέβλασεν τὰς ἐ-
 νους αὐτῶν ἀνελόγους ἔκαστοι τῶν
 ἀσπιδάται κινῆσαι, ἔ τὰς γυναι-
 κας ἐς γάμον πρῶτα σαυίταις. ἔ τὰ
 καὶ ἂν ἐπὶ αὐτῶν ἀγροὺν ἔτω μῦσος,
 εἰ μὴ Μάμερκον ἑτερον Ρωμαῖον

ter se inierunt de occidendis hospitibus bonisque eorum occu-
 pandis, atque uxoribus sibi copulandis. Ac fortasse tam nefan-
 dum facinus patratum fuisset, nisi Mamercus, alter Consulum
 adyer-

Ὅτι οἱ Ρωμαῖον στρατηγὸν Κορνήλιον καὶ Κορβίνον, καὶ Δέκιον δημοτῆς
 Σαυίτας νικησάντες] Tribunum militum interpretatus sum. P. enim Decius
 eo bello Tribunus militaris fuit, & egregiam operam navavit, & prope æ-
 qualem Coss. ipsi gloriam retulit ut refert Livius lib. 7. Ac δημοτῆς qui-
 dem plebeium significare haud sum nescius: Decius etiam plebeios fuisse
 noram, vel ex illo Juvenalis versiculo.

Plebeia Deciorum anima----

veruntamen quia ea interpretatio ac sententia nimis frigida videbatur, mali
 aliter interpretari.

Εἰ μὴ Μάμερκον, ἑτερον Ρωμαῖον στρατηγὸν ὄντι Σαυίτας ἰσθῶν] Is C.
 Marcius Rutilus dicitur à T. Livio & in Fastis. Consul cum Servilio Ahala
 anno V. C. 411. sequente autem anno Consul fuit Æmilius Mamercus cum
 Plautio Vennone, sed ejus Mamerci, seu Mamercini nullæ partes in hac con-
 juratione fuerunt.

fuis pecuniam creditam dona-
 vit, atque accepto tulit. Inde
 ampliori gloria auctus, etiam
 pro alienis debitoribus satisfac-
 iat. Jamque populari aura cla-
 tus, novas tabulas populo offen-
 tabat, aut certè agrum publi-
 cum, qui nondum erat divisus
 ut foeneratoribus in solutum da-
 rent, suadebat.

EX LIBRO III.

Qui Samniticus inscribitur.

Victis Samnitibus cum Cor-
 nelius Cossus & Valerius Corvi-
 nus Consules, ac Tribunus mi-
 litum Decius, Campanis præsi-
 dium militum adversus Samni-
 tium excursiones reliquissent,
 milites præsidarii cum Campa-
 nis luxu ac mollicie diffuenti-
 bus congressi, brevi corruptis
 mentibus videre illorum tantæ
 felicitati ipsi inopes & fenoris
 urbani assidua formidine anxii
 cœpère; tandemque consilia in-
 ter se inierunt de occidendis hospiti-
 bus bonisque eorum occu-
 pandis, atque uxoribus sibi copu-
 landis. Ac fortasse tam nefan-
 dum facinus patratum fuisset,
 nisi Mamercus, alter Consulum
 adyer-

adversus Samnitas iter faciens, id consilium illorum comperisset. Qui eam rem silentio dissimulans, alios quidem tanquam minus validos armis ademptis sacramento solvit: turbulentiores alios Romanos per speciem alicujus negotii in comitatu misti simul cum Tribuno, cui occultè mandaverat eos ut in custodia retineret. sed utrique emanasse consilia sua suspicati, circa oppidum Terracina à Tribuno discedunt, & solutus atque armatis ergastulis Romam versus, proficisci cœperunt ferè viginti hominum millia. Ab urbe ferè diei spatium cum abessent, occurrit eis Valerius Corvinus, qui positus in Albano monte castris se continuit, quid factò opus esset circumspectans, ac periculosum ratus cum hominibus desperatis congregari. Interim clam utraque ex parte congressus fieri, flentibus ac gementibus ut inter amicos ac necessarios præsidariis militibus: ac culpam quidem minimè diffitentibus, sed causam in æs alienum quo mersi Romæ essent referentibus. Quæ cum intellexisset Corvinus, ac tot civium sanguine manus cruentare eum pigeret, suavitè Senatui ut æs alienum illorum hominum publice dissolveretur, exaggerando difficultatem belli: tot milites cum salutis desperatione ruentes in pugnam haud facilè superari posse; adhæc mutuos utrinque congressus ac colloquia se suspecta habere, ne fortè milites sui, quippe illorum necessarii, nec minus conquerentes de gravitate æris alieni parum sint constanti fide: porrò si ipse victus sit, graviora

πρατηγὸς ἐπὶ Σαμνίτας ἰδόντων ἔμαθε τὸ βουλόμενον ἔφυλακται. καὶ ἐπιπρὸν τὰς μὲν αὐτῶν ἐξῴσιλξε, καὶ τοὺς κρατιώτερας ἀφῆκεν οἷα κηκμηκῆτες· τὰς δὲ ποιηστῆρους ἐκάλωσεν ἐς Ρώμην ἐπὶ τινὰ χρεῖαν ἐπιπέσει, χηλιαρχὸν τε αὐτοῖς συνέπεμψεν, ὃ εἶρητο ἀφανὸς αὐτοῦς φυλάσσειν. ἐκώπευσε δὲ ἰσώπιδον μεμνηνοῦσα, καὶ ἀπὸ Ταρρακινῶν ἀφίσταται τε ἔχλιαρχος, & τὰς ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἐν τοῖς ἀρχαῖς δεδμεῖνους ἐκλιπνύσας καὶ ὁπαλίωστας ὡς ἐδύνατο, ἤλαυνεν ἐς Ρώμην, ὁμοῦ δισμυροὶ γρηγόστε. ἔτι δὲ αὐτῶν ἰδὼν ἡμέρας μίας ἀπὸχόταν ἰσώπιδον Κορβίνου, καὶ παροξυσσοτοπέδωσας ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀλβανῶν ἡμέραι, ἀπελοκοπῶν τε τὸ ἔργον ἔτι, καὶ μέγα ἠγρόμην ἀπιγνακίει μαχράδ· οἱ δὲ ἐπιμύνησθε ἀκλήλους κρυφῶ, καὶ ἄδουμοι ἐδάρκρια ἔφυλακται ἰσώ, ὡς οἱ οἰκείοις καὶ φίλοις, ἀμφοτέρων μὲν ἐμολογησῶτων, τῶν δὲ ὑπὸ τινος ἐν τῇ χρεῖα φερόντων τῶν ἐν Ρώμῃ. ἂν ὁ Κορβίνου ἐμὸ ἀνὰ ἰσώ, & ὁκῶν ἀψυθῶν πολιτικῶν καὶ τοσούτου φόνου, συνέδωκεν ἐτὴ βελῆ τε χρεῖα τοῖς ἀνδράσι μετέπειτα. τοῖς τε πόλεμοις ἐξέμαρ ἐπὶ μέγα, εἰ τοσούτῳ ἀνδρῶν δύνατο κρατήσασθαι μαχομένων ἐξ ἀπογνώσεως, & τὰς συνόδους αὐτῶν καὶ ἐπιμύνησας ἐν ἰσώσιν ἐτιμῶν, μηδὲ ὁ ἰσώ αὐτῶν ἐμαρτὸς ἐς πάντα ἢ πῶς, ἅτε συρφεῖς ὄντες ἐκείνων καὶ ἔχ ἥσοσι αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τε χρεῖα. σφραλίτω δὲ κινδυνώσασθαι ἐφῆ ἀπὸ μειζώσας, καὶ τῶν

Ἐ τὴν νίκην εἰ κρητήσαν ἀποχεσά-
 τιν ἰστέλῃ τῆ πόλει καὶ οἰκίαν το-
 σῶνδε εἰς ἡ βουλή πειθεῖσθε τὰς
 μὲν ἢ κρεῶν δόσησται ἐψηφίσαι το
 πῶσι Ἰωμαίοις, τὴς δὲ τότε ἰχ-
 θηροῖς ἢ ἄδειαν. οἱ μὲν δὲ τὰ ὅσα
 δὲ ποθέμενοι κρητήσαν ἐς τὴν πόλιν.

Ὅτι Μάχιος Τορκουάτος ὁ ὕ-
 πατος τοιοῦτος ἦν τὴν δόξαν.
 τῆτος πατὴρ γενήθητο μικρολογος
 ἢ ἀμελῆς ἐς αὐτόν. καὶ ἐν ἀρχαῖς
 αὐτὸν εἶχε καὶ ἢ Ἰεραπολίαν ἐργα-
 ζόμενοι τε καὶ κρητοίμοι. γεννα-
 ῖον δὲ αὐτὸν ἐπὶ πολλοῖς ἀδικη-
 μασι Πομπηίου δημογερου, ἔ μίλ-
 λοςτος ἐρεῖν τε καὶ ἀπὸ τῆ ἐς τὸν
 παῖδα κρητοῦσας, ὁ παῖς ὄνο Μάλ-
 λοςτος ἦκεν ἐπιτυρῶτων ἐπιφιδιον ἐς
 τὴν οἰκίαν ἢ δημογερου, καὶ τυχὸν
 ἤξωσεν αὐτὸς μόνα, ὡς δὴ π λέξαν
 κρητοῖς ἐς τὴν δίκην. ἰσπερ
 κρητοῖς δὲ ἐ λέξαν κρητοῖς ἐπέ-
 κλησε τὰς δόξας. καὶ τὸ ἐπιφὸς ἐ-
 πατάσας ἠπέλατ τὰ δημογερου κρη-
 τὸν αὐτόν, εἰ μὴ ὁμοσθεν ὅπ λύσθ
 τὰ πατρὶ τὴν δίκην. ἔ ὁ μὲν ὄμο-
 σθε, ἔ δὲ κρητοῖς, ἐκρητοῖς τὸ δὴ
 μὴ τὸ συμβάν. ὁ δὲ Μάχιοςτος ἐξ
 ἐκείνης λαμαρῶσ ἦν, ἐπαρμέμενος
 ὅπ τῶσδε ἐς τῶνδε πατὴρος ἐγε-
 γήθητο.

Ὅπ μὲν τὸ ναυάγιον ὁ Πύρρος
 ὁ βασιλεύς τῆ Ἡπείρου ἐς τὸν Τά-
 ροντα κρητοῖς. καὶ οἱ Ταραντῖνοι
 τότε μάλιστα τὰς βασιλικούς ἐτα-
 ρηνοῖς ἰστυλιζόμενος πὸ τὸν σφῶς
 εἶα, ἔ Φανερώς ἐκρητοῖς τὰς
 αὐτῶν γυναιξὶ καὶ πασίν. ὡς ὃ καὶ

tenuit. At Tarentinis tum maximè molesti ac graves Regis
 aulici fũere, qui in ardes ipsorum per vim immigrarent, & ma-
 tures familias liberósque eorum palam contrestarent. Postquam

discrimina imminere; sin vicerit,
 luctuosam Republicam tot civi-
 bus sublatis victoriam fore. His
 inductus Senatus, universis civi-
 bus novas tabulas, defectoibus
 verò veniam concessit, qui mox
 positis armis urbem ingressi sunt.

Ejusmodi virtus in Manlio
 Torquato Consule fuit. Patrem
 hic habuerat nimis patrum ac du-
 riorum erga se: à quo rus ablegatus
 rustico opere fatigabatur eodem
 cultu victique ac ceteri servi.
 Cui cum Pomponius Tribu-
 nus plebis diem ad populum
 dixisset, atque inter cetera cri-
 mina id esset obiecturus, quod
 filium juvenem indignissime tra-
 ctaret, Manlius adolescens pug-
 ionem sub veste tegens, in do-
 mum Pomponii venit, petiitque
 ut remotis arbitris cum eo agere
 sibi liceret, quasi quidpiam in-
 struendæ aut confirmandæ accu-
 sationi dicturus esset, Admissus
 cum sermone inchoaret, januam
 occlusit, strictoque pugione,
 mortem Tribuno presentem
 interminatus est, nisi se ab
 patris accusatione destitutum ju-
 raret. Ita Pomponius jurare com-
 pulsus, accusationem institutam
 deseruit, causamque populo ex-
 posuit. At juveni Manlio ea res
 magno honori fuit, quod talem
 se erga ejusmodi patrem prastitisset.

Post naufragium Pyrrhus Epi-
 rotarum Rex Tarenti portum

tenuit. At Tarentinis tum maximè molesti ac graves Regis
 aulici fũere, qui in ardes ipsorum per vim immigrarent, & ma-
 tures familias liberósque eorum palam contrestarent. Postquam

verò Pyrrhus fodalitates ac ceteros eorum cœtus & oblectamenta utpote flagrante bello haudquaquam decora sustulit, & gymnasia exercenda armis juventuti constituit, penâ capitis adversus infrequentes propositâ, tum verò quasi insolito opere atque imperio penitus attriti Tarentini, ex urbe, ac si aliena, in agris fugere. Exinde Rex oclusis portis custodes apposuit. At Tarentini imprudentiam suam tum apertissimè perspexerunt.

Milites Romani, qui pro salute & custodia Rheginorum adversus hostium excursiones præsidium agebant, simul cum Præfecto Decio, cum in felicitatem oppidanorum cupiditatis oculos conjecissent, observato solenni festo quo publicè omnes epulabantur, eos interfecerunt, uxoresque eorum invitas suis copularunt. Causam autem sceleris sui hanc prætendebant, quod Rhegini præsidium Pyrrho prodere voluissent. Ac Decius quidem repente ex præfecto tyrannus evasit, & cum Mamertinis qui ad Siculum fretum habitant, societatem percussit, qui quidem & ipsi nuper pari scelere adversus hospites suos usi erant. Ceterum gravi oculorum dolore correptus Decius, cum Rheginorum medicis diffideret, Medicum quandam ex urbe Messana accersivit, qui jampridem Regio Messana

τὰ νοσίστια σφῶν ὁ Πύρρῳ ἔ παρ ἄλλας σιωίδους ἔ λατρεῖσθαι ὡς ἔ περπύσας πολέμου διέλιπε, γυμναστικά τε ἑνοσθῶ ἐπίσταν ἀντιπύς, καὶ ζῶντα τὴν ἀμειλίχην ἀπέχευε, τότε δὴ καὶ τὴν πέναν ἀνέθεσεν ἕρως ἔ ἐπιτάγματα κήμοις οἱ Ταραντῖνοι, τὴν πόλεως ὡς ἀλλοτρίως ἐς τὴν ἀγροῦ ἀπεδίρασκον. καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν θυρῶν ἀπέκλεισε, ἔ φρουρῶν ἐφίστη. καὶ οἱ Ταραντῖνοι τὴν ἀβουλίας σφῶν ἠδονόοντο σφῶν.

Ὅτι ἐν Ρηγίᾳ Ρωμαίων ἐπὶ σποτρῆμα καὶ φυλακῆ τὴν πόλεως, μὴ τι πάθωσιν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, παρέμεινον αὐτοὶ τε καὶ Δέκιῳ ὁ ἥρμας αὐτῶν τοῖς ἀγαθοῖς τὴν Ρηγίᾳ φρονήσωντες ἔ φυλάξαντες αὐτὸς ἐνοχρῆμεις ἐνορτῆ διέφθεραν, ἔ τῶν γυμνασίων ἀνυσίαις σφῶν. σφῶν φασιν ἔ τὴν παρανομίας ἔφερον, ὅτι Ρηγίᾳ τῶν φρουρῶν σφῶν ἐδίδουσαν Πύρρῳ. καὶ Δέκιῳ ἔ ἀντι φρουρῶν χη τὸν σφῶν. καὶ καὶ φιλίαν ἔδετο Μαμερτῖνοις τοῖς ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ Σικελικῶν κερωνήμοις, ἔ σφῶν πολλῶν καὶ κείνοις ἐς ἰδίους ζῆνους ὁμοῖα δέδρακόντι. ἀλγῶνται οἱ αὐτῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ἐν Ρηγίᾳ ἰατροῖς ἀπιστώματα, μετὰ πμπτῶν δὲ τὸν Μεσσηνῶν ἐδερσιπῶν Ρηγίῳ ἀνὴρ μετρωκῶς ἐς Μεσσηνῶν

Ὅτι ἐν Ρηγίᾳ Ρωμαίων ἐπὶ σποτρῆμα καὶ φυλακῆ τὴν πόλεως] Legendum videtur ἐν Ρηγίᾳ Ρωμαῖοι οἱ ὄντι, & cetera.

Μετὰ πμπτῶν δὲ τὸν Μεσσηνῶν ἐδερσιπῶν Ρηγίῳ ἀνὴρ] Aliter id narrat Dioscorus lib. 22. pag. 264. editionis nostræ. Ait enim Decium à militibus suis pulsum Rhegio, Messanam abiisse, ibique cum in oculorum dolore incidisset, à quodam medico qui Messanam olim Rhegio migraverat, cæcatum fuisse.

ἐνὶ τῷ αὐτῷ πολλοῦ, ὅπ' Ῥηγίνῳ
 ἰὼ ἀγνοῦντο. οὗτ' αὐτὸν ἐπι-
 λειν ἐπὶ ἀπαλλαγῇ σωτοῦμα φαρ-
 μακῶν ἀναχέειδ' ἱερμῶν. Ἐ χειρῶν
 τοῖς κραταίεισσι ἔδραπανῶσιν ἐκέ-
 λδουεν ἀναχέειδ' τοῦ πόνου, μίχρη
 αὐτὸς ἐπιπέλει. Ἐ λαδῶν ἐκλυ-
 σεν ἐς Μιουσίωλυ. ὁ δ' ἐς πολὺ τ'
 ἰδίως ἀναχέειδ' ἀπέκλυσε, ἔ-
 δειρε τὸς ὀφθαλμοῦς δεδαπηνμί-
 νους. Φαβεῖται δ' ἢ ὑπὸ Ῥωμαίων
 ἐπὶ διορθώσῃ τῶνδε πεμφθεῖς, τῶν
 τε παλιν τοῖς ἐπι Ρηγίνοις λοιποῖς
 ἀπέδιδυ, καὶ τῶν φεγυρῶν τὸς αἰ-
 τίους τ' ἀποστρέψας ἐς Ῥώμην ἔπεμ-
 ψεν. οἱ μάλιστα πρῶτον ἐν ἀγορᾷ μέ-
 σῃ τὸς κεφαλὰς ἀπέκλυσαν ἔξ-
 ἠρίφισαν αἵταφοι. Δέκι δ' ἐ Φυ-
 λασόμην ἐπιμελῶς οἴα πηρὸς ἑ-
 κὼνὸν διεχέουτο.

Ὅπ' Πύρρῳ μὲν τῶν μὲν καὶ
 τῶν αὐτῶς Ῥωμαίων ἐπιπέλει ἐς
 denegata. Decius verò orbatuſ luminibus, cùm arctiſſimâ custo-
 diâ teneretur, manus ſibi attulit.

Post pugnam percuffis cum populo Romano foederibus,
 Pyr-

fuiffe. Ceterum pulſo Decio milites præſidiarii M. Cæſium ſcribam ejus im-
 peratorem delegerant, ut teſtatur Valerius Maximus lib. 2.

Φαβεῖται δ' ἢ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐπὶ διορθώσῃ ἠρίφισαν. Imò L. Genu-
 cius, hic enim Rheginorum urbem cepit, & milites defectionis auctores
 Romam miſit, ut ex Livio ſcribit Oroſius anno Urbis 482. cùm anno 473.
 milites Rom. eam civitatem occupaffent. Ita per decem annos eam urbem
 tenuerunt, quod & Livius ait libro 28.

Οἱ μαρτυροῦντες ἐν ἀγορᾷ μέσῃ τὸς κεφαλὰς ἀπέκλυσαν καὶ ἐξήριφισαν
 αἵταφοι. Notanda ſunt Valerii Max, verba: Milites qui Rheginum injuſto bello
 occupaverant, Senatus carcere incluſit, ac M. Furio Flacco Trib. pl. denunciante
 ne in civitate Rom. adverſus morem majorum animadverteret, nihilominus propo-
 ſitum executus eſt. Ceterum minore eum invidiâ id ut perageretur „ quinquegenos
 per ſingulos dies virgis caſos, ſecuri percuffi fuſſit, eorumque nullum ſepulchra
 mandari, mortemque lugeri vetuit. Idem ſcribit Frontinus lib. 4. Strateg. qui
 totam legionem millia hominum quatuor ſecuri percuffa eſſe narrat. cui ac-
 cedit & Livius in lib. 28. ſed Polybius circiter trecentos in foro necatos eſſe
 tradit. ceteros enim fortiter pugnantes in obſidione cecidiſſe: quod veriſimi-
 lius eſt. Sanè Appianus noſter τὸς αἰτίες duntaxat morte mulctatos fuiſſe
 memorat.

Pyrrhus in Siciliam navigavit, pollicitus sociis se ex Sicilia brevi in Italiam reverfurum. Tertio post anno reversus est, cum à Carthaginienfibus ex Sicilia pulfus fuisset, jam ipsis etiam Siculis nimium gravis, propter hostia ac praebitiones, praesidio- rum quoque ac tributorum causa. Quibus ditatus, Rhegium versus vela fecit navibus tectis decem supra centum, onerariis & actuariis multò pluribus. Sed Pœni cum aggressi, naves septuaginta ei depresserunt, reliquas inutilis reddiderunt præter duodecim duntaxat: cum quibus elapsus Pyrrhus cum venisset Locros (qui Epizephyrii vocantur) ultus illos est, quod praesidium ipsius cum Praefecto, à quibus injuria erant affecti, necavissent. Tanta porro acerbitate in illos cadibus simul ac rapinis savuit, ut neque à donariis Proferpinæ manus abstinerit, cavillatus per jocum importunam religionem superstitioni proximam esse, pecuniam verò paratam absque ullo labore accipere, esse prudentis viri. His opibus in naves impositis cum solvisset, subitò exorta tempestas has quidem laceravit naves, & cum ipsis hominibus submersit, illas in terram eiecit. Ceterum sacra omnis pecunia ad litus Locrensium maris aestu adducta est, aded ut Pyrrhus ipse serò agnito scelere, cuncta Proferpinæ sano restituerit, ac plurimis hostiis pacem ipsis Deae exposcerit. Sed cum haud perlitaret eò magis furore incensus, quicumque auctores ipsi ejus sacrilegii, aut suasores aut mini-

Σικελίαν διέπει, ὑποχρόμιος τοῖς συμμάχοις ἐν Σικελίᾳ ἐπαυχεῖν ἐς Ἰταλίαν ἢ ἐπανήλθεν ἐπὶ τῆ-
 τῶ, Καρχηδόνιον αὐτὸν ἐξελασσάν-
 των ἐν Σικελίᾳ, ἥδη ἢ τοῖς Σι-
 κελιώταις βαρῶ ἐπὶ τε ξενίῳς ἢ
 χρησίμῳ, ἢ φρονησί, & εἰσφο-
 ραῖς ἡγοράδων. ὁ μὲν δὲ πᾶσι
 ἐν ταῖς χερσὶν ἐς τὸ Πύρρον διέ-
 πλῆ ναυσι καταφροσῆτοις δέκα ἢ
 ἐκκοτὸν, φορτίσι δὲ & ἀλλοσι πολὺ
 πλείοσι. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι Δαί-
 ναυμαχῆσαιτες αὐτῶ κατεδύσαν
 ναῦς ἑβδομηκοντα, ἢ τὰς λοιπὰς
 ἀπλοῦς ἐποίησαν, πλὴν δὲ δέκα μέ-
 νων, αἷς ὁ Πύρρον Δαίφυγων ἐτί-
 νυτο Λοκροῦς τὰς ἐπιξέφουσις, ὅτι
 φροσῆν αὐτῶ & τὸ φροσῆρρον αὐ-
 τῶ ὑσείσαντες ἐς αὐτῶ ἀνήρκε-
 σαν. ἀμὰς δὲ αὐτῶ καὶ πικρὸς
 κτεῖνον τε ἢ σὺλῶν ὁ Πύρρον, ε-
 ἴ-
 ἴ-
 ἀναζημιώτων τῆς Περσεφόνης
 ἀπέχρητο ἐπιστάψας τῶ ἀκαμῆ-
 ἐυσέβαιον ἐνῶν δεσποδαιμονίαν, τὸ
 ἢ συλλέξω πλῆστοι ἀποιοι εὐσελίαν.
 ἀναχθέντα δὲ αὐτὸν μὲν τὸ σὺλῶν,
 χερσὶν ὑπόλαβε. ἢ τὸ νεῶν τὰς μὲν
 κατεδύσε καὶ διέφθερεν αὐτοῖς ἀ-
 δόξαι, τὰς δὲ ἐς τῶν γλῶν ἐξέρι-
 ψε. τὰ δὲ ἴερα πάντα σῶα ὁ κλύ-
 δαν ἐς τὰς Λοκρῶν λιθῶρας ἐπαυ-
 ραχῶν ὡσεὶ ἢ Πύρρον ὄψε τὸ ἀσε-
 βείας ἀδοξάδων ἀναδέων τε αὐτῶ
 ἐς τὸ ἱερὸν τῆ Περσεφονῆ, & ἴουσις
 ἰλάσκειτῶ τῶν θεῶν ποικίλῳ. τὸ δὲ
 ἱερῶν ὅσα ἀπαντῶντων, ἐπὶ μὲν
 ἰλον ἐξέμαίετο. ἢ τὰς πᾶσι τὸ ἴε-
 σὺλις αὐτῶ συμφορῶσων τε,
 λέγοντι

λίγητι σωτηρίας, ἢ Δελφικῶν ἰσχυροῦς τὸ ἔργον ἔκτεινεν. ὁ μὲν δὲ Πύρρῳ ἔτιως ἐπιπολεῖ κακῶς.

stri fuerant, cunctos neci dedit. Ac Pyrrhi quidem res in eam calamitatem erant adductæ.

EX LIBRO IV.

Qui Celticus inscribitur.

Ὁ π̄ Κεδίκιος ζῆμιμα φέρον ἀπὸ τῆ βουλῆς ἀεὶ τῆ ὑπάτου δόξης, παρεστῆς τὸν Καμίλλον μνηστὴν ἐν τῇ παρόντι μνησίᾳ τῇ πατρὶδι τῆ ζήμιας. ὁ ὃ ἐπιγράων αὐτὸν ἐπ' ἐξήρτη εἶπεν, ὅσοι ἀν' ἐξέμην ἐπιπολεῖσιν μετὰ Ρωμαίους, εἰ τοιαῦτα ἤλπισα τίμω ἐπιπολεῖσιν αὐτοῖς ἔσται. νῦν δὲ δικαιοτέραν ἐνχείμω ἐνχευμῶ, ζῆμιᾶς τῇ πατρὶδι ζῆμιᾶς ἐς τοσούτων ἀγαθῶν, ἐς ὅσοι κακῶν ἀπειληθήν.

Ὁ π̄ Κελτίκιος μνηστὴρ μνηστὴρ δουλοφρονες ἐπιβλήμω τῆς ἀκαρτοφρονίας κρημνῶν, ὡς λιμῶν τῶν ἐνδόν παρὰ τῶν ποταμῶν. καὶ πῆς δὲ Καπιτωλίου κρητέβαιναν ἱερεῦς ὄνομα Δόρσαν ἐπὶ ἐπίσημον δὲ πῆς ἱερουργίαν, ἐς τῆ Ἐπίσημον ἐδῶν τῆ ἱερείᾳ Δελφῶν πολέμιον ἀμειβόμενον ἢ κρητέβαν ἔργων αὐτῶν τῆ τολμῶν ἢ τῆ ἐνείδειαν, ἢ τῆ ὄψιν ἱερέων ὄδων. ὁ μὲν δὲ κρητέβαιναν ὑπὲρ τῶν ἱερέων ἰλασθῶν, ὑπ' αὐτῶν ἐπίσημο τῶν ἱερέων ἐξ τὸδε φησὶν ὡς ἐξ ἱερέων Κελτίκιος ὁ Ρωμαίος.

veritas evasit. Ita ille quum pro ipsis servatus est, quemadmodum Cassius narrat.

Cædicus cum decretum Senatus Camillo obtulisset, quo Consul creabatur, hominem cohortari cœpit, ne injuriæ à patria illatæ inpresentiarum meminisset. Sed Camillus interrupto sermone Cædicii: Nunquam, inquit, equidem à Diis precatus essem, mei ut desiderium patriæ facerent, si ejusmodi illorum desiderium futurum esse existimassetem. At nunc æquiora à Diis immortalibus postulo, mea ut opera in tantum patriæ utilis sit, in quantum calamitatis delapsa est.

Galli cum nulla vi penetrare in arcem potuissent, quiescere statuerunt quasi propediem Romanos fame expugnaturi. Interim verò quidam Fabius Dorso sacerdos de Capitolio descendit ad solenne quoddam sacrificium in templum Vestæ sacra manibus ferens. isque per medias hostium stationes, seu audacia hominis percussas, seu pietatem ac speciem plusquam humanam re-

Galli

Ὁ π̄ Κεδίκιος ζῆμιμα φέρον δὲ τῆ βουλῆς. Pontius Cominius is dicitur à T. Livio lib 5 & Zonara in Annalibus, & Plutarcho. At Cædicus is est qui paulò ἀντὶ νουκίᾳ τῆς Τριβῆνος πλ. Vocem humana clariorem noctis silentio abs se auditam fuisse, quæ juberet Magistratus dici Gallos adventare, ut scribit Livius.

Πετὲρ τῆ ὑπάτου ἀρχῆς Fallitur hic quoque Appianus. Neque enim Camillus Consul, sed Dictator à Senatu dictus est. Sed non dubio quin hic error compilatori adscribendus sit. Vide suprâ. Suidas inspiciendus.

Galli cum naturâ intemperantes essent, agrumque haberent præterquam frumento ceteris fructibus inhabilem atque insecundum: adhæc corpore procero ac delicato porosoq; essent, tunc ebrietate atque ingluvie soluti, tardi atque obesi erant, neque ad cursum, neque ad laborem expediti; ac sicubi laborandum erat, præ sudore atque anhelitu celeriter deficiebant.

Ὅπ Κελτοὶ τὴν τε φύσιν ὄντες ἀκρατεῖς, ἔχουσι ἔχοντες ὅπ καὶ αὐτοὶ Δημητρίου καρπούς τ' ἀδύαν ἀγρίον ἔαφύα. ταῖ τε σάμαθ' αὐτοῖς μεγάλα ὄντα καὶ πευφύα, καὶ σαρκῶν ὕδαρ μετὰ, καὶ τ' ἀδηφάγίας καὶ μέθης ἐς ὄργην καὶ βάρθ' ἐξεχέτο, καὶ αὐτοὶ ὄρμους καὶ πότους ἀδύνατα πύμπαν ἐγίγνωτο. καὶ τε ἰδρωτῶθ' ἔαόματθ', ὅπου καὶ δέοι κήμεν, ἐξέλυτο περὶ χίως.

EX LIBRO V.

Qui Siculus inscribitur ἔ Insularis.

Hippocrates atque Epicycles fratres, Syracusanorum Imperatores, jamdudum infensi Romanis cum Syracusanos concitare ad bellum minimè potuissent, in Leontinos, qui à Syracusanis dissidebant, profecti sunt: ac populares suos criminari cœperunt, quod cum Hiero universam Siciliam in fœdere cum Romanis pacto comprehendisset, ipsi propriis sibi fœdus renovassent: quibus verbis magnoperè concitati sunt Leontini. At Syracusani publicè per præconem pronunciarunt, si quis Hippocratis aut Epicydis capita afferret, auro se ea repensuros. Ceterum Hippocrates à Leontinis Imperator creatus est.

At Siculi qui crudelitatis causa jamdudum invisum habebant

Ὅπ Ἰσποκράτης ἔ Επικύδης ἀδελφῶ καὶ ἀδελφῶν, στρατηγῶν Συρακουσίων, Ῥωμαίοις ἐκ πολλῶν δυσχεραίνοντες, ἐπέειπας Συρακουστας οὐκ ἔχοντες ἐκ πολεμώσασθαι κατ' ἐφύρην ἐς Λεοντίους ἀναφύσσαντους τοῖς Συρακουσίοις. ἔ κληρονομῶν τ' πατρῶθ' ὅπ πῶς αὐτοῖς Ἰερωνθ' ἐφ' ὅλην Σικελίαν πεποιημένου μοῖοι Συρακουστοὶ σφίσιον αὐτοῖς ἀνακαμίσσαν. οἱ δὲ ἠρέθιζοντο καὶ Συρακουστοὶ καὶ ἐπικηροσσαν ἐπὶ Ἰσποκράτους ἢ Επικύδου κλημίσσασθαι τὴν κεφαλῶν, ἰσούσθαι αὐτοῖς χρυσίον ἀντιδῶσαν. Λεοντίνοι δὲ αὐτὸν Ἰσποκράτην στρατηγὸν ἔρεμῶτο.

Ὅπ Σικελοὶ καὶ τῶν ἀρκακτεῶν ἐπὶ τῇ ἀμύσσει Μαρκελλοῦ πῶ στρατηγῶν, κλημίσσαν καὶ τῶν τῶν ἔρεμῶτο.

Ὅπ Κελτοὶ τὴν τε φύσιν ὄντες ἀκρατεῖς.] Hic locus integrior extat apud Suidam in V. ἀδύαν.

Μοῖοι Συρακουστοὶ σφίσιον αὐτοῖς ἀνακαμίσσαν.] Vide Livium lib. 24.

γῆ συνεταγέσασοντο, ἐφ' ᾧ κατέπεσθησαν εἰς Συρακούσας ἐσθλῶν ἢ σῶς. Ἰπποκράτης μετετίθειτο, & σωθῆναιτο μὴ ἀγαθὰ καὶ χαλκῶς ἀκτῶν ἀγροῦν τε αὐτῶν καὶ στρατῶν ἐπιμῶν εἰς δισμερείους πεζούσας & ἰπταῖας πεντακισχίλιους.

Ὁπ' ἀποδολεμήσας τῶν Μαρκελλῶν ὅτι ἐπίσθουσι χαλκῶς ὄρκων. διὸ καὶ Ταυρομινίαν συνεχωρεύωντο οἱ, σωθῆναιτο καὶ ἄμεινον μήτε φερούσῃ τῶν πάλιν, μήτε στρατολογησῶν ἀπ' αὐτῆς.

Ὅτι Κλωδίος ὁ πατρικίου ὁ Πούλχερος ἐπίκλησιν, τοῦτ' ἐστιν ἐπισημῆς, τῆς Γαίης Καίσαρος γυναικὸς ἦρα, καὶ ἀρμόστραυ αὐτῶν εἰς γυναικῶν ἐν κεφαλῆς εἰς ἀκροῦς πόδες ἐτί ὄντα ἀγροῦν. καὶ εἰς τῶν αἰκῶν τῶν Γαίης παρελθεῖν οἶα γυναικῶν νεκτῶς, ὅτε μόνος γυναικῶν ἐξέλιξ ἐσθλῶν, μυστηρίων ἀγροῦν. παλαιῶν δὲ τ' ὀδονόσας, καὶ ἀφῶσας ὑπὸ ἀλλῶν ἐν τῷ φωνῆς ἀφῶσας ἐξελαθῆναι.

adversus eum commoti sunt, quod Syracusas proditione irrupisset. Itaque cum Hippocrate reconciliati sunt, praestito utrinque sacramento nunquam alterum ab altero discessurum, statimque annonam & copias ei submiserunt peditum xx. equitum v. millia.

Cum Marcellus sinistra fama laboraret, absque iurjurando nemo ei fidem adhibebat: proinde deditibus se Taurominitanis, iuravit se neque praesidium oppido impositurum: nec delectum ex oppidanis habiturum.

Clodius Pulcher, gentis Fabriciae, cum C. Caesaris uxorem adamaret, sumto muliebri habitu, (quippe etiamnum imberbis) in domum Caesaris, in qua sacrum bonae Deae fiebat, cum ceteris mulieribus noctu ingressus est, tametsi virum ei sacro interesse nefas esset. Sed cum ab ancilla, quae eum deducebat, casu deerrasset, indicio vocis detectus à quibusdam feminis atque expulsus est.

EX LIBRO VIII.

Qui Libycus, Carthagin. & Numidicus inscribitur.

Ὅτι Μίττιλος ἀνεξέλιγνος εἰς Αἰθίω τῶν ὑπὸ Ρωμαίοις, αἰτίαν ἦρα ἀπὸ τῶν στρατῶν βασιλευσῶν εἰς τῶν πολέμιους καὶ ἐπὶ σφίσιον ὄ-

Metellus in Africam provinciam populi Romani reversus est, invisus militibus cum ob segnicium in hostes, tum ob saevitiam

Ὁπ' μόνος γυναικῶν ἐξέλιξ ἐσθλῶν, μυστηρίων ἀγροῦν.] Sacra bonae Deae intelligit, quae mysteria etiam appellat Cicero lib. 5. Ep. xxii. ad Atticum, & lib. 6. Ep. 1. Faciesque me in quem diem Romana incidant mysteria certiorum. Porro qua occasione Appianus in hoc libro de hoc Clodii adultério fit locutus, obscurum est, nisi fortè narrabat hoc loco, quomodo Cyprus insula in ditionem populi Romani venisset rogatione Clodii. hic enim liber de insulis agebat, inscriptusque erat, Ρωμαϊκῶν Σικελικῆ καὶ Νισσητικῆς, teste Phorio.

tiam in suos: quippe delicta militaria acerbissimè castigabat.

Metellus cunctos Vaccensium Senatores neci dedit, eò quod praesidium Jugurthæ prodiderant: ipsum quoque Praefectum praesidii Turpilium civem Romanum, qui non sine proditionis suspitione semet hostibus dederat, extremo supplicio affecit. Thraces praeterea ac Ligures transfugas à Jugurtha redditos partim manibus truncavit, partim in terram ventre tenuis defossos, sagittisque ac jaculis ab circumstante exercitu petitos, adhuc spirantes igne admoto concremavit.

μήτη. σφοδρῶς γὰρ τὸς ἀμαρβάνοντας ἐνόησεν.

Ὅτι Μετῆλλος Βαρυάτων ἀνὴρ τῆν βουλὴν ὅλως, ὡς τὴν Φερούχου ἀσθενῆτος Ιογόρτα, καὶ τὴν Φερούχου Τουρτίλιον ἀνδρα Ρωμαίων ὄντι ἀνοπάκτας ἐαυτὸν ἐγκληματῶν πῆς πολέμοις ἐπαπέτην τῆ βουλῆ. Θράκας δὲ ἔ Λίγυρας ἀνθρώπων λαβῶν ἀσθενῆτος Ιογόρτα, ἔ μ πῆς χείρας ἀπέτεμε, τὸς δὲ ἐς τὴν γῆν μίχθη γὰρ τὸς κτεταρυσσῆς, ἔ ἀετοξόδων ἢ ἐσσηγοτιξῶν ἐτι ἐμπνισσι πῆρ ἔπεσιδῆ.

EX LIBRO IX.

Qui Macedonicus inscribitur.

At Perfes ex fuga paulatim animo confirmatus, Niciam & Andronicum, quos ad pecuniam in mare dejeciderat & incendendas naves miserat, servatis sibi navibus & pecuniâ, conscios tam fœdi pavoris rem in vulgus edituros esse existimans, nefariè occidit; atque exinde crudelis in cunctos ac formidabilis subita mutatione evasit, nec deinceps quidquam sanæ mentis ac prudenti consilio egit. Sed qui prius ad persuadendum aptissimus, solers in excogitando, ac nisi

Ὅτι Περφεὸς ἀναγαρῶν ἦδη καὶ ὀλίγον μὲν τὴν φυγῆν, Νικίαν καὶ Ἀνδρόνικον, ἔς ἐπὶ τῆ κρηταποντισμῶν ἔ χρηματῶν ἔ ἐμπρησμῶν ἔ νεῶν ἐπεπόμφει, ἀεσιποιήσας ἀντιδὲ καὶ πῆς ναῦς καὶ τῆ χρηματῶν, σπυρίσας ἠγούρην ἀχρῶν Φοσού καὶ ἐτέροις ἐξωνγίλειν, ἀπέκτην ἀδελφίτας. καὶ δὲ τὰδὲ ἐαυτὸς ἐκ μὲν ἀσθενῆτος ὀμοῦς ἔ εὐχερῆς ἐς ἀπαρτῆς ἐγένετο. καὶ ἐδῆν ὑγίης ἐδῆ ἐν βουλῶν οἱ ἐτι λῶ. ἀλλ' ὁ πρῆνῶν τῶ ἐς ἐνδοουλίαν, ἔ λογιστῶν δὲ ξιῶς, ἔ ἐνταλμῶν τῶ ἐς μῆχας, cum imperitia laberetur fortissimi

ὄσο

Ὅτι Μετῆλλος Βαρυάτων ἀνὴρ τῆν βουλὴν ὅλως] Hæc in Libycis Appiani hodie non extant. ex quo patet eum librum ad nos imperfectum pervenisse, & extremam illius partem, in qua de bellis Numidicis agebatur, desiderari, quippe inscriptus erat hic liber, Ρωμαϊκῶν Διευκῆ καὶ Καρχηδονικῆ καὶ Νομαδικῆ.

Καὶ τῆ Φερούχου Τουρτίλιον] Salustius in Jugurthino, T. Turpilius Silanum vocat.

Εὐμῶν

ἔσα γὰρ μὴ σφάλλοιτο δι' ἀπειρίαν, ἀθροῦς τότε καὶ παραλόγως ἐς δεξιὰς καὶ ἀριστεριὰν ἐπέπετο, & ταχὺς, καὶ ἑμμεταίειτο. ἄφω καὶ σκαιὸς ἐς πάντας ἐγίγνετο, δόχου μὲν αὐτὸν ἐπιλαίπει τῆς τυχευῆς ὡσπερ ἐστὶ πολλὰς ἰδέειν μεταβολὰς ἀπειρίας ἀλογωτέρας γυγνομένων αὐτῶν.

Ὅτι Γένθητο βασιλεὺς Ἰλλυριῶν ἰνὸς ἔθους ἀποσοικου Μακεδόσι, Περσῶν συμμαχῶν ἐπὶ τελακασίαις πελοποννησίαις, ὡς τι & ἀπειλήθει, ἐπέλασε ἐς τὴν ἑσπέρην Ἰλλυρία, καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς πελοποννησίαις αὐτὸν ἐλθόντας Περγένταν καὶ Πεπλήιον ἐδιέκευ. ὡς ὁ Περσεὺς αἰδομένητο, συνέσει τὰ λοιπὰ τῶν χρημάτων ἔπεμπε ὡς ἤδη καὶ δι' αὐτὸν Ῥωμαίοις πεπολεμημένον, ἐς ᾗ ἔτατος ἐπέμπε τὴν ἑσπέρην Ἰστρον, καὶ Ἐυμβρίου ἀπεπέρασαν ἐπὶ χερσονήσῳ, ἢ μέγα θεία καὶ αὐτὸν, ἢ ἀβύσσου τὸ πάλαιον, ἢ ἀμφοτέροις ἐκείνων Ἐγγύωντο. Ἐυμβρῆσι δ' ὡς ἐκ ληστροῦ ἑαυτὰ Ῥωμαίοις ἐπιζῶν προάγειν τι αὐτῶν, ἢ τῆς πίστεως ἀβύσσου τὸ Ἐυμβρῆσι. ὁ δὲ μεταθήσει δὲ ὅσα ἔφη, πύλαινα δὲ ἡπὶ τῶν ἀβύσσου χίλια καὶ πεντακίσια, τῶν ἰούχων χίλια.

tè neutri faveret parti: sperans vel se horum quidpiam impetraturum, vel sanè effecturum ea sollicitatione ut Eumenes suspectus Romanis esset. Sed Eumenes societatem quidem Persei aspernabatur, pacis verò conciliandæ causâ mille & quingenta talenta, ut neutri adesset mille poscebat. Interim Perseus contempto

Εὐμβρῆσι δ' ὡς οὐ ληστροῦ τούτου Ῥωμαίοις ἐπιζῶν δεσ.] Hæc partim corrupta, partim transposita sunt. ac mihi videntur collocari debere post ea verba, διαβαλεῖν τὸν Εὐμβρῆσι ὡς ἐκ ληστροῦ τούτου τῶν Ῥωμαίων. vel sanè ὡς ἐκ ληστροῦ γὰρ τῶν Ῥωμαίων.

perto Getarum auxilia sibi adventare decem millia peditum, equitum totidem, spernere Eumenem cœpit; atque idèd ut neutros juvaret bello, daturum se quidquam negavit: id enim juxta ambobus turpe esse. pacis verò patranda causa daturum quidem eam pecuniam dixit, sed non in antecessum, verùm Samothracæ in templo depositurum quoad patratâ pax esset. Tanta ubique Perseus lavo percitus numine, & levitate & parsimonia agebat. Ceterum eorum quæ speraverat, saltem alterum consecutus est, ut Eumenem suspensum Romanis efficeret. Porro Getis Istrum transfressis, patrus erat Clœlius dux eorum, sibi quidem aureos mille, singulis verò equitibus denos, quinos peditibus, quæ summa efficiebat paulò plus centum & quinquaginta millibus aureorum nummum. At Perseus chlamydes quidem &

ὁ Περσεὺς ἤδη Γετῶν αὐτῷ ὄψιν
 ἰέναι μισθοφόρους μυρίους ἰππέας,
 & μυρίους πεζοὺς ποδῖδρωθῶ, αὐ-
 τήν τε Ἐυμβροῦς καπιφρόνει κῆ τῆ
 μὲ ἰσυχίας ἐκ ἔφθ δῶσθ ἐθέλῃ ἀγ-
 χυλίω τῷ φέρει ἀμφοῖν. πᾶς δὲ τῆ
 ἀγαλύσας ἐπεδύσαν, ἀλλ' ἐν
 Σαμοθρακῇ καταθήσει μίχελ γέ-
 ναιτο ἡ ἀγύσις, ἐμπεπλοῦθῶ ἡ-
 δη κῆ μικρολόγῶ τῶν θεολογίας
 ἐς πᾶσι γηομῶθῶ. ἐνὸς δὲ ἂν ἡλ-
 πσεν, ὁμοῦς οὐκ ἀπίτῃς, Ρω-
 μῆσις Ἐυμβροῦς ἰσῶσθῃ γηομῶ-
 νου. Γετῶν δὲ τῆ ἰστρον περὶσῶσθῃ
 ἐδοκεῖ Κλοῖλιω μὲ τῆ γηομῶν δῶθῃ
 νηα χηλίω χρυσῶς σατηρεῖς, ἰπ-
 πῶς δὲ ἑκάστῳ δῖνῃ, κῆ τῆ ἡμίσεια
 πεζῶ. καὶ τῆτο σαρπῶν ἐν ἄλλοις
 πᾶσιον πεντηκῶνδῃ μυριάδων χρυ-
 σῶς ὁ δὲ χλαμύδας μὲ τῶν ἐπι-
 τῶ

Γετῶν δὲ τῆ ἰστρον περὶσῶσθῃ ἐδοκεῖ Κλοῖλιω μὲ τῆ γηομῶν δῶθῃ χηλίω,
 χρυσῶς σατηρεῖς] Livius lib. 44. Clondicum vocat regulum Gallorum, non
 ut Appianus nos, Getarum Plutarchus autem in Emilio Paulo, Bastar-
 nas dicit. ἤκον τῶν αὐτῶν δεινῆν βασιλῆα, μύριοι μὲν ἰππέας, μύριοι δὲ
 περὶσῶσθῃ, quæ Plutarchi verba nemo melius interpretatus est T. Livio.
 Is sic ait: Veniebant x. millia equitum, par numerus peditum, & ipsorum jun-
 gentium cursum equis, & invicem pralapsorum equitum vacuos capientium ad
 pugnam equos. Tot verbis opus fuit ut unica vox, περὶσῶσθῃ, explicaretur.
 Ex his autem colligi potest Bastarnas Gallicam gentem fuisse. Hoc enim ge-
 nus pugne proprium fuit Gallorum, ut testis est Pausanias in Phocicis: δὲ
 τῶν οὐκ ἔστιν ἄλλῃ ἔμασον ἢ ἐν ἰσοδόντων ἵσση ἀγαθῶν καὶ αὐτοὶ τὰ ἰπποκῶν, &c.
 quæ brevitatis studio prætermitto. Germani quoque hoc genere pugne exer-
 citati fuere, ut ait Cæsar lib. 1. de bello Gallico in fine: Equitum millia erant
 sex, totidem numero pedites velocissimi, quos ex omni copia singuli singulos sua
 salutis causa delegerant. Cum his in præliis versabantur, &c. Parum refert hoc
 quidem loco Gallicam an Germanicam gentem dicamus: quippe Gallos Ger-
 manis permixtos fuisse constat. Certè T. Livius, quem regem Gallorum
 in libro 44. vocat, eundem regulum Bastarnarum dicit lib. 40. extremo.
 Et Diodorus Siculus eos modò Γαλάτας, modò Κελτοὺς nominat. Deni-
 que in Prologo libri 32. Trogi Pompeii fati indicatur Bastarnas à Gallis ortos
 esse.

γατο κῆ ψίλλια χρυσῶν, κῆ ἵππους
 ἐς δωρεάν τοῖς ἡγεγεμένοις, ἔταπῆ-
 ρος φερεδρῆς μυρίας. κῆ πλησιάζ-
 σαις μετεπεμπεύθη Κλοίλιον. ὃ ἕως
 ἔλθοντας εἰς φερεσσὶ τὸ χρυσιὸν ἤ-
 ρετο· κῆ χρυσῶν ἐκ ἔχοντας, ἀνα-
 σφιφειν ἐπ' αὐτὸν ἐκέλευσεν. ὡς ὁ
 Περσεύς πυθόμενος, πάλιν αὐτὸν
 ἐλαύοντο· ἦτο, κατηρεῖ τῷ Γε-
 τῶν ἐν τοῖς φίλοις ἐκ μεταβολῆς,
 ὡς φύσις ἀπίστου. κῆ ὑπεκρίνετο
 μὴ παρῆν δισημῶδες αὐτῶν ἐς τὸ
 στρατοπέδον ὑποδείξασθαι. μάλιστα δ' ἔ-
 φη μάλιστα· ὡς κῆ νεοπεριζόντων
 κατήσθη δαυμάτευ. ταῦτα ἃ τοῖς
 φίλοις εἶπεν, ἔπειτα τοῖς Γέταις ἐ-
 πλάττετο, ἔ τὸ ἤμισυ τῆς στρατίας
 ἦτο, τὸ χρυσιὸν τὸ γιγνώσκον ὑπο-
 ἐχρήσασθαι δάσεν. τοσαύτης ἀνα-
 μαλίας ἔγχε, φερετίζων χρυσιῶ-
 των τῷ πρὸ βραχίονος ἐς θάλασσαν
 μεθεμελῶν. ὃ δὲ Κλοίλιον τοῦς
 ἀφικόμενους ἰδὼν, ἦστο μὲν βοῆς εἰ
 τὸ χρυσιὸν κεκομίσασθαι. κῆ βουλο-
 μένος τι λέγειν, ἐκέλευε παρῆτον
 εἰπεῖν πρὸς τὸ χρυσιὸν. ὡς δ' ἔμοι-
 ρεν ἐκ ἔχοντας, ὅση ἀναχρόνισμα
 αὐτῶν ἐδὲ ἀκούσθη, τὴν στρατιάν
 ἀπῆλθε ὀπίσω. κῆ Περσεύς ἀφῆρη-
 το κῆ ἦς δὲ τὸ συμμοχίας πολλῆς
 τε ἔκ τῷ κρητὸν ἐλθόντος. ὑπὸ δ' ἔ-
 ἀφροσύνης ἐν Φίλας χειμῶσιν καὶ
 τραπὸν ἔχων πολὺν, Θεσσαλίαν μὲν
 ὅση ἐπέστρεχει ἢ Ρωμαίοις ἐχρήσθη
 ἔρεφάς· ἐς δὲ τὴν Ἰωνίαν ἐπιμπε-

aureos torques atque equos do-
 na principibus ferebat cum au-
 reorum millibus decem; cum-
 que haud procul Getarum castris
 abesset, Claelium ad se accivit.
 Sed ille interrogatis qui ad se
 missi erant, ecquid aurum secum
 attulissent, cum minimè id attu-
 lisse eos didicisset, redire protin-
 us ad Perseum iussit. Quæ cum
 relata Perseo essent, rursus Diis
 illum ad perniciem impellentibus
 institit coram amicis accusare
 perfidum ingenium Getarum,
 periculosum sibi videri simulans
 xx. millia barbarorum in castra
 accipere: vix decem millia ad-
 mittere se auctore: quos, si se-
 ditionem moerint, compefcere
 haud difficile futurum. Hæc cum
 amicis dixisset, Getis alia nescio
 quæ confinxit, ac dimidiam par-
 tem exercitus postulavit, polli-
 citus se aurum quod convenerat,
 daturum. tantâ inconstantiâ la-
 borabat, sollicitus tum de pec-
 unia quam paulò antè in mare
 demergi iusserat. Enimverò
 Claelius iterum à Rege missos
 aspero vocis sono interrogare
 ecquid pecuniam afferrent. Qui
 cum ambages miserent, primi-
 mum de auro respondere iussit.
 Quo cum carere eos intellexisset,
 ne verbum quidem ultra ab iis
 audire sustinens, exercitum re-
 tro in patriam abduxit. Ita Perseus his quoque auxiliis sanè ingen-
 tibus & perquam opportunè oblatiis, semetipsè privavit: ac præ
 imprudentia Philæ hyberna agitans, cum maximas copias haberet,
 Thessaliam quidem, quæ alimenta Romanis suppeditabat, nullis
 excursionibus irrupit; in Ioniam verò copias direxit quibus anno-
 nam

nam quæ inde subvehabatur Romanis, intercluderet.

Sed Paulo Æmilio ad tantum felicitatis fastigium evecto invida quædam numinis vis incubuit. Nam ex quatuor liberis cum duos in adoptionem dedisset, Maximum scilicet ac Scipionem, reliquos duos minores natu eodem ferè tempore amisit: alterum triduo ante triumphum, alterum quinque post triumphum diebus. idque ipse Paulus in concione pro rostris commemoravit. Nam cum Imperatores de suis rebus gestis ad populum differere moris esset, Paulus in concionem productus hæc ferè dixit:

„ Brundisio cum solvissem, eodem die Corcyram tenui. Inde

„ quinto die Delphos veni, atque

„ Apollini sacrificavi. Totidem diebus à Delphis perveni in

„ Thessaliam, ubi exercitum accepi. Abhinc quindecim diebus

„ Regem Persen cepi, ac Macedoniam subegi. Quæ cum mihi

„ ad eò præcipiti rerum secundarum cursu contigissent, vereri

„ coepi ne quæ calamitas exercitui in urbem revertenti ingrueretur. Postquam exercitus incolumis ad vos pervenit, vobis

„ jam timere ab invida numinis vi institi. Ceterum cum in carum meum calamitas incubuerit, ac duo mihi liberi simul sint rapti, equidem quod ad me attinet, calamitosissimus sum hominum omnium: de vobis verò,

καυλέει τὴν ἀρχὴν, τὴν ἐμείδεν αὐτοῖς φερόμενον.

Ὅτι Παῦλος ἐπ' εὐτυχίας τοσούτου ἡγομένη το δαίμονιον ἐφθόνησε τὴν εὐτυχίας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὄντων τὰς μὲν πρῶτους αὐτῶν ἐς Θεσπυρίαις ἐδέδωκε, Μάξιμον τε καὶ Σκιπίωνα. τὰς δὲ νεώτερος ἀμφὶ συνέβη, τὸν μὲν πρῶτον ἡμερῶν ἔθραυκε, τὸ δὲ μετ' ἕντε ἀποθανεῖν. καὶ τὰς ἐδεῖος ἦσαν ὁ Παῦλος κατελογισατο τὰ δῆμα. ἔθους ἦν ὅτι πῶς στρατηγῶν κατελέγη τὰ περὶ αὐτῶν, παρελθὼν ἐς τὴν ἀρχὴν εἶπεν, ἐς μὲν Κερκυραν ἐν Βρετανίαις ἀπεπέμψα μίαν ἡμέραν. ἐπὶ δὲ Κερκύρας πέντε μὲν ἐς Δελφούς ὁδεύσας, ἔρυσεν τὰς ἑσπέρους πέντε δὲ ἄλλαις ἐς Θεσσαλίαν παρεστρατεύσας καὶ παρελαβὼν τὸ στρατὸν ὅπως ἐξώτης πεντηκίδεκα ἄλλαις ἐλθὼν Περσίαι, καὶ Μακεδόνας παρελαβὼν. οὕτω δὲ ἕξως ἀπύτων ἐπιτυχῶν ὁδεύσας μὴ π τὰ στρατὰ συμπίσει πρὸς ὑμᾶς ἐπινοήσας ἀφασθενεῖ δὲ τὸ στρατὸν, περὶ ὑμῶν ἐδέδωκεν ἔφη, φθορὸς ἦν ὁ δαίμων. εἰς ἐμὲ δὲ ἀποστρέφεται τὸ τὸ κακὸν, καὶ ἀθροῦς μοι τὸ δύο ποδῶν ἀποθανόντων, ἐπὶ ἐμῶν τῶν μὲν ἐμὲ βαρυσυμφερότατος, ἐπὶ δὲ ὑμῶν ἀμείροτος. τῶν ἐπινοῶν

Quirites, jam securus. His tum

Παρελθὼν ἐς τὴν ἀρχὴν εἶπεν] Eadem ferè oratio Pauli Æmilii legitur apud Plutarchum in ejus vita.

Ἐκ τεταυμαζοιδρῶ ἐπὶ πάντων,
οἰκτιροῦν ἢ ἐπὶ τοῖς τέκνοις μετ'
& πολὺν χρόνον ἀπεθάνει.
lentibus cunctis, haud multò post vità abiit.

dictis; Paulus omnium admiratione ob cetera celebratus, orbitatis autem causâ vicem ejus dolentibus cunctis, haud multò post vità abiit.

ΤΕΛΟΣ

Τῆς Ἱστορίας Ἀππιανῆ τῆς ἐπιτομῆς
Φερδινάνδου βασιλικῆς.

FINIS

Historiarum Appiani.

Τέλος τῆς Ἱστορίας Ἀππιανῆ τῆς ἐπιτομῆς βασιλικῆς.] Error est compilatoris, qui cum librum primum Appiani βασιλικὴν inscribi cerneret, ita & totum opus inscriptum esse existimavit, sed Appianus ipse in Prooemio historiae satis docet opus suum *Ρωμαϊκὴν Ἱστορίαν* inscriptum esse, ac primum quidem librum, quod res sub regibus gestas continet, inscribi, *Ρωμαϊκῶν βασιλικῶν* secundum verò, *Ρωμαϊκῶν Σαυητικῶν*, & sic deinceps. Utinam verò saltem postremus hujus scriptoris liber extaret, in quo omnes reditus sumptusque ac legiones & classes Imperii Romani prodiderat, ut ipsemet testatur in prooemio.

FINIS NOTARUM.

AD